

Betänkande och Förslag
till

Nora-Borgen torrlägningsföretag

i Danderyd socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1934 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

KOSTNADSFÖR-

DELNING

Fastighet	Registrernummer	Mantal	Ägares namn
<i>Engen</i>	1	ans.	<i>David Madsen</i>
"	21	ans.	"
<i>Norr (Nordan)</i>	3 441		<i>A. B. Norr Trädgårdstul</i>
" (Nordan)	3 440		"
" (Nordan)	3 333		"
" (Nordan)	3 332		"
" (Nordan)	3 331		"
" (Nordan)	3 330		"
" (Nordan)	3 329		"
" (Nordan)	3 439		"
" (Nordan)	3 438		"
" (Nordan)	3 437		"
" (Nordan)	3 436		"
" (Nordan)	3 493		"
" (Nordan)	3 494		"
" (Nordan)	3 495		"
" (Nordan)	3 573		"
" (Nordan)	3 497		"
" (Nordan)	3 496		"
" (Nordan)	3 535		"
" (Nordan)	3 540		"
" (Nordan)	3 538		"
" (Nordan)	3 544		"
" (Nordan)	3 543		"
" (Nordan)	3 424		"
" (Nordan)	3 545		"
" (Nordan)	3 423		"
" (Nordan)	3 422		"
" (Nordan)	3 421		"

334379

Sökande	Ej sökande	Varde före företaget	kr.	öre
/	/	210 -	2	10
/	/	700 -	10	00
/	/	22 50	22	50
/	/	210 -	21	00
/	/	223 10	223	10
/	/	77 60	77	60
/	/	75 -	75	00
/	/	99 -	99	00
/	/	252 50	252	50
/	/	142 40	142	40
/	/	142 40	142	40
/	/	132 -	132	00
/	/	120 -	120	00
/	/	75 -	75	00
/	/	81 25	81	25
/	/	135 -	135	00
/	/	47 50	47	50
/	/	23 75	23	75
/	/	270 -	270	00
/	/	80 -	80	00
/	/	220 -	220	00
/	/	1175 50	1175	50
/	/	110 -	110	00
/	/	402 50	402	50
/	/	60 -	60	00
/	/	57 50	57	50
/	/	352 50	352	50
/	/	367 50	367	50
/	/	45 -	45	00

Överföras

DS FÖR-

DELNINGSLÄNGD

Deltager i kostnaden												
Sökande	Företag	Värde		Förbät-		med pro- cent	för torr- läggningen med		för förrätt- ningen med			
		före företaget	Värde efter företaget	rings- värde	kr.		öre	kr.	öre	kr.	öre	
												kr.
/		210 -	243 75	33 75	0.77	23 87	4 02					
/		700 -	1030 -	330 -	7.57	234 67	39 52					
/		22 50	25 -	2 50	0.06	1 86	31					
/		210 -	243 75	33 75	0.78	24 18	4 07					
/		223 10	309 20	86 20	1.98	61 38	10 34					
/		77 60	112 80	35 20	0.80	24 80	4 18					
/		75 -	105 -	30 -	0.69	21 39	3 60					
/		99 -	137 -	38 -	0.88	27 28	4 60					
/		252 50	361 50	109 -	2.50	77 50	12 05					
/		142 40	184 80	42 40	0.97	30 07	5 07					
/		142 40	184 80	42 40	0.97	30 07	5 07					
/		1 80	2 40	60	0.01	31	05					
/		132 -	176 -	44 -	1.01	31 31	5 27					
/		120 -	130 -	10 -	0.24	7 44	1 25					
/		75 -	81 25	6 25	0.15	4 65	78					
/		81 25	87 50	6 25	0.15	4 65	78					
/		135 -	146 25	11 25	0.26	8 06	1 36					
/		47 50	50 -	2 50	0.06	1 86	31					
/		23 75	25 -	1 25	0.03	93	16					
/		270 -	292 50	22 50	0.52	16 12	2 72					
/		80 -	85 -	5 -	0.12	3 72	63					
/		220 -	233 75	13 75	0.32	9 92	1 67					
/		1175 50	1809 50	634 -	15.90	492 90	83 01					
/		110 -	180 -	70 -	1.60	49 60	8 35					
/		402 50	697 50	295 -	6.77	209 87	35 35					
/		60 -	130 -	70 -	1.60	49 60	8 35					
/		57 50	105 -	47 50	1.09	33 79	5 69					
/		352 50	635 -	282 50	6.48	200 48	33 83					
/		367 50	645 -	277 50	6.37	197 47	33 26					
/		45 -	67 50	22 50	0.52	16 12	2 71					

Överföras

Anders Grönblom

Anders Grönblom

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

OS FÖR- DELNINGSLÄNGD

S ö k a n d e	E j s ö k a n d e	Värde före företaget		Värde efter företaget		Förhåll- rings- värde		med pro- cent	Deltager i kostnaden för tom- läggnngen med		för förtä- ningen med	
		kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre		kr.	öre	kr.	öre
	1	305 -		547 50		242 50	5.56		172 36	29 03		
		1743 -		3192 20		1449 20	33.87		1031 37	173 20		
		8868 80	12725 05	4356 35	100.00	8100 -	522 09					

Alla deltagningsoföretagshuset är
 grundad på grund av den del-
 med som sinnes genom av
 deltagningen uppkommande grund-
 förskilling.
 Deltagare den 27 april 1934
 Vilis Peterson
 Stålsens ständelstämningarna
 Joh. Ang. Geon
 Kärnkärnande gride man

Skattekost
 Skattekost
 Skattekost

U t l å t a n d e

Synemännens utlåtande rörande utdik-
ning av mark tillhörande Borgen och Nora i
Danderyd socken och Stockholms län, avgi-
vet vid syneförrättning enligt vattenlagen år

Läge.

1934.

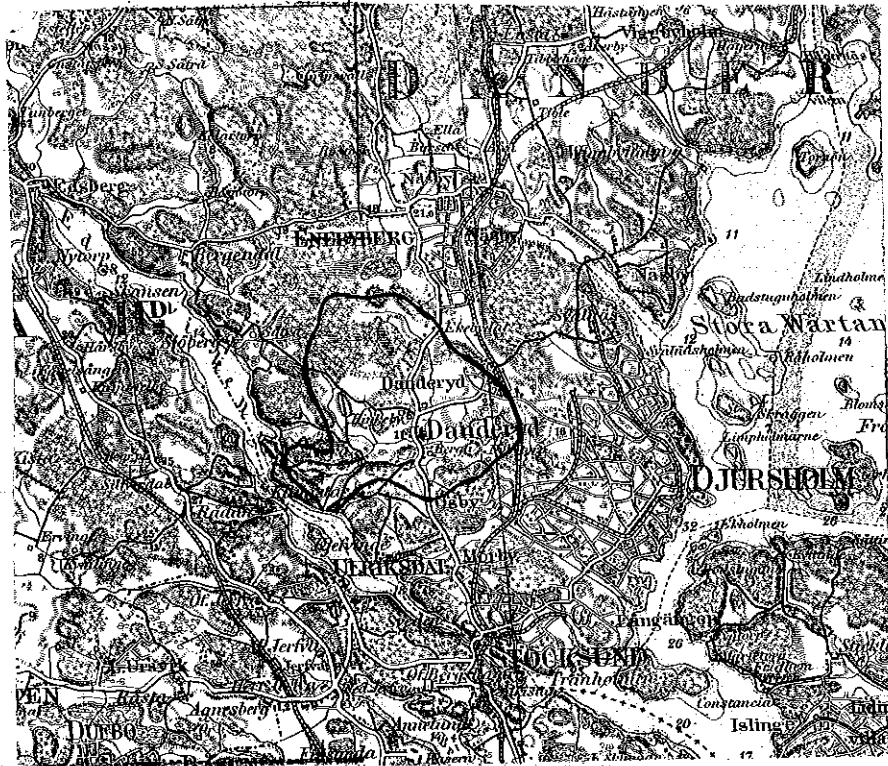
Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkrin 1,5 km. syd-
väst om Danderyd kyrka. Å bifogade översiktskarta har avdiknings-
området markerats med gul färg varjämte även nederbördsområdet mar-
kerats med en blå linie. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad
som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 28,03 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet vattensystem.
Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922
med n:ris 60-61 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens resolution av den 22 september 1931
förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrättning och
har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas
vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yr-

kanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Nora-Borgen torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1,5 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för längre från avlopp belägen mark. Enligt sökandens tidigare begäran har den mark vilken finnes upptagen å hithörande karta ävensom de avlopp, vilka å kartan betecknats med A-B-C-D, E-F, G-C, H-I-J, K-L samt I-M varit föremål för undersökning. Sedan sökanden erhållit kännedom om kostnaderna för de olika avloppens

upprepning har förslaget inskränkts att omfatta endast avloppen A-B-C-D, E-F och G-C. Av dessa utgör sträckan A-B en redan befintlig ledning av 24" runda cementrör, vilken i fortsättningen skall bibehållas.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet nedanför punkt D har beräknats till 6,10 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinningen beräknats till 150 sek. pr. km.² och medelavrinningen till 15 sek. pr. km.² Maximivattenmängden skulle sålunda bli 0,9 m³/sek. och medelvattenmängden 0,09 m³/sek. Bottenlutning, dimensioner samt övriga anordningar framgår närmare av profilritningen.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandens i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningsspållarna angivna, varjämte även höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett

flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävningstabellen.

Vattenverk.

Något vattenverk beröres ej av företagets utförande.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda det samma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får börjas efter den 1 juli 1934 och skall vara fullbordat senast före den 1 november 1937. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygds vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse.

Val av styrelse skall anmälas till Länsstyrelsen.

Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen o-
fördröjligen göra anmälan därom till Länsstyrelsen. Jämlikt
3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina
åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Länsstyrelsen må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid dess första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtonde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ej ombyggnad av någon

vare sig bro eller trumma.

Avsyrning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola årligen rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas och skall

därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägogradering varit nödvändig och har densamma verkstälts efter följande grunder

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torr-

läggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppen, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstegradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vat-

tenytan. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt 18,21 hektar.

Dess blivande värde utgör 12.725,05 kronor

" nuvarande " " 8.368,80 "

Förbättringsvärde sålunda. 4.356,25 "

Vattendomstolsavgift.

Då förbättringsvärdet ej uppgår till högre belopp än 4.356,25 kronor behöver någon vattendomstolsavgift ej erläggas för detta företag.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå, varom särskild skrivelse härför upprättats.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå, varom särskild skrivelse härför upprättats.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej heller utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete, äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för

att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens Vatten domstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse gäller vad i 7 57 § vattenlagen andra stycket stadgas

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handling. Samfälligheten har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnas genom av dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad, hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att få erlægga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning vid arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola nog bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsåtligen är åtgärden belagt med straff enligt bestämmelserna i 13 kap. 14 § vattenlagen.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bavarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolens ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 75 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden någon intressent inlämnat sina till vattendomstolen ställda besvär.

Danderyd den 27 april 1934

Nils Risberg

Statens Lantbruksingenjör.

A.G. Seton

Joh. Aug. Evén

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

S. Holm

P. Andersson

STATENS LANTBRUKSSTYRELSEN
23 MÅJ 1935

R a p p o r t

över verkställd besiktning av torrlägningsföretag enligt
förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen

Företagets namn "Nora-Borgen torrlägningsföretag" i Danderyd
socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 31 december 1934.

Dån från Statens avdikningslånefond	1.420.- kr
Statsbidrag från Statens avdikningsanslag	1.410.- "
Styrelsens ordförande Notarie Knut Sandberg, Birger Jarls- gatan 5, Stockholm.	

Besiktningen verkställdes av assistenten B. Alm-
gren den 27 februari 1935.

Därvid befunnos sträckorna E-F, C-G och B-C-D vara utförda motsvarande en kostnad av	2.500.- kr.
Härtill kommer: förrättningskostnader	<u>662,34 "</u>
Summa Kronor	3.162,34
motsvarande c:a 8 1/4 % av hela den beräknade kost- naden	Kronor 3.762,34

Stockholm den 28 februari 1935

Karl Rindberg
Statens Lantbruksingeniör.